

BETER WORDEN

Jubileum
congres 26-01-2017

Concept Programma Congres ‘Beter worden’

Een Onderlinge reis naar Patiëntveiligheid 2.0

09.00 – 09.30 uur	Ontvangst
09.30 – 10.00 uur	Opening Astrid Joosten opent het congres samen met Dik van Starckenburg (voorzitter van de Raad van Commissarissen) en Arnoud van Schaik en Ebbo van Gelderen (directie MediRisk).
10.00 – 10.45 uur <i>Deze presentatie is in het Engels</i>	Van Safety I naar Safety II Het verleden en de toekomst van veiligheidsmanagement Erik Hollnagel is een internationaal expert op het gebied van Safety II. Enkele jaren geleden zette zijn White Paper ‘Van Safety I naar Safety II’ het veiligheidsdenken op zijn kop. In deze presentatie neemt Erik Hollnagel u mee op reis door de wereld van Safety II. Hij legt uit dat de dagelijkse zorgpraktijk te complex is en dat oplossingen vanuit de Safety I gedachte de patiëntveiligheid niet verder verbeteren.
10.45 – 11.15 uur	Pauze
11.15 – 12.30 uur	Expertronde I
Sessie 1A	Exnovatie: leren van binnenuit Jessica Mesman , universitair hoofddocent Universiteit Maastricht, over ‘Exnovatie’. Exnovatie is dat wat reeds aanwezig is in de zorgverlening op de voorgrond plaatsen om de praktijk te verbeteren; als het ware innovatie van binnenuit. De focus ligt niet op iets nieuws of afwijkends, maar op de dagelijkse routine op de werkvloer. Joyce Hartman, IC-verpleegkundige, vertelt samen met haar collega Stephanie Lavrijssen, zorgcoördinator op de afdeling Neonatologie van het MUMC+, over hun ervaringen met exnovatie. Moderator: Bart Jongbloed, adviseur medisch risicomanagement MediRisk
Sessie 1B	Kwaliteit waarborgen tussen regels en voorschriften Anne Marie Weggelaar-Jansen , organisatie adviseur & Universitair Hoofd Docent Veranderkunde, en Roland Bal , Hoogleraar Governance, beiden verbonden aan de Erasmus Universiteit Rotterdam, presenteren de eerste resultaten van hun onderzoek; in een aantal Nederlandse ziekenhuizen hebben ze onderzocht hoe effectief professionals omgaan met het dilemma van alle regels en voorschriften (de systeemwereld) en wat nodig is binnen de eigen organisatie (de leefwereld) om kwaliteit te leveren en te verbeteren. Moderator: Anne-Loes Luyendijk, medisch codeur MediRisk
Sessie 1C	Patiëntveiligheid in de Nederlandse geboortezorg Stefan zum Vörde sive Vörding (MHBA) is opgeleid als verloskundige en is bij MediRisk projectleider van het project Geboortezorg. Hij zal ingaan op de volgende stap in het vergroten van de patiëntveiligheid in de Nederlandse geboorteketen; de introductie van de debriefing ná elke bevalling. Op dit moment loopt er in een aantal Nederlandse ziekenhuizen een pilot rondom het debriefen. Een zorgprofessional uit één van de deelnemende teams die aan deze pilot meedoet, zal de eerste ervaringen met het

BETER WORDEN

Jubileum
congres 26-01-2017

debriefen na elke partus presenteren.

Moderator: Lilian Knol, senior adviseur preventie / riskmanager VvAA

Sessie 1D

Onderzoek naar patiëntschade: blijven leren van wat er misgaat

Cordula Wagner, hoogleraar patiëntveiligheid, over het belang van onderzoek naar patiëntschade. Cordula heeft zich de laatste jaren vooral gericht op het thema patiëntveiligheid in ziekenhuizen. Haar onderzoek heeft ze uitgevoerd in nauwe samenwerking met de praktijk wat heeft bijgedragen aan een belangrijke daling van de potentieel vermijdbare sterfte in Nederlandse ziekenhuizen. Ook MediRisk verricht onderzoek, gebaseerd op de 20.000 claims in de MediRisk database. Dit onderzoek richt zich op veel voorkomende oorzaken van claims, hoe we als Onderlinge patiëntschade kunnen voorkomen en hoe we meer zicht kunnen krijgen op toekomstige risico's. Maurits Zegel, arts-assistent en onderzoeker, deelt de uitkomsten van zijn claimonderzoek naar hand- en polsletsel.

Moderator: Bart Jongbloed, adviseur medisch risicomanagement

Sessie 1E

Focus op medische risico's

Elise Amyot, voormalig directeur Research bij The Canadian Medical Protective Association (CMPA) en **Manon Eikens**, business analyst/data scientist van MediRisk laten zien welke informatie een claimdatabase oplevert. Sinds de oprichting van de Onderlinge MediRisk, 25 jaar geleden, zijn de belangrijkste kenmerken van claims vastgelegd. Hierdoor is een database ontstaan met circa 300.000 kenmerken uit meer dan 20.000 claims. Zij bespreken de belangrijkste risico's op claims vanuit de verschillende zorgprocessen. Wat zijn veel voorkomende oorzaken van claims? Wat is de reden voor patiënten om te claimen en is er dan ook sprake van verwijtbaarheid? Hoe kan MediRisk 'predictive modelling' gebruiken om toekomstige risico's en uitkomsten van claims in kaart te brengen?

Speciale gast: Elise Amyot, expert predictive modelling en voormalig directeur Research bij The Canadian Medical Protective Association (CMPA).

Moderator: Miriam Kroeze, senior adviseur medisch risicomanagement

*Deze sessie is in het Engels
vanwege de bijdrage van
Elise Amyot*

12.30 – 13.30 uur

Lunch

13.30 – 14.15 uur

Hoe bouw je een 'just culture'? - een rechtvaardige veiligheidscultuur

Sidney Dekker is een internationaal expert op het gebied van 'just culture'. Sidney effent op inspirerende en enthousiaste wijze het pad van 'just culture'. Wat is 'just culture' nu precies en wat is ervoor nodig om het te bereiken? En waarom zouden we een 'just culture' willen?

14.15 – 15.15 uur

Expertronde II

Sessie 2A

Just culture: balanceren tussen openheid en verantwoording

Sidney Dekker is een internationaal expert op het gebied van patiëntveiligheid en 'just culture'. Sidney effent op inspirerende wijze het pad naar een nieuwe visie op 'just culture'. Hij laat zien wat de beperkingen zijn van een rechtvaardige cultuur. Hij belicht waarom het beter is te streven naar een restauratieve cultuur. Hierbij ligt de focus op herstel van vertrouwen na een incident en het tegemoet komen aan behoeftes van betrokken patiënten en zorgverleners. Wat vraagt deze mindshift van u als bestuurder? In deze sessie krijgt u de gelegenheid om hier met experts, veldpartijen en medebestuurders over in discussie te gaan.

Moderators: Theunis Schaafstra, manager Ledenadvies & Jessica During, manager Schadebehandeling

**N.B. Alleen deze sessie is
inclusief pauze en eindigt om
15.40 uur**

BETER WORDEN

Jubileum
congres 26-01-2017

Sessie 2B

De kracht van samen beslissen

Haske van Veenendaal, onderzoeker en expert actieve participatie.

Actieve participatie, iedereen onderschrijft het belang ervan. Maar wat is er voor nodig om dit te bereiken? Wat zijn de randvoorwaarden? Wat zijn de struikelblokken? En zijn er praktische manieren om hier vorm aan te geven? Haske maakt inzichtelijk hoe u dit in uw eigen praktijk kunt toepassen. Een ziekenhuis deelt zijn ervaringen met actieve participatie in de praktijk.

Moderator: Manon Eikens, business analyst / data scientist MediRisk

Sessie 2C

Open en eerlijke omgang met klachten en incidenten in de zorg

Berber Laarman is onderzoeker bij de Vrije Universiteit en het NIVEL en betrokken bij het leernetwerk OPEN. Dit leernetwerk is opgezet om kennis te ontwikkelen over het goed vormgeven van openheid na medische incidenten. Zij laat zien wat de overeenkomsten én de verschillen zijn tussen de ziekenhuizen. Maar ook welke knelpunten er worden ervaren en wat hiervoor mogelijke oplossingen zijn. Daarnaast vertellen ervaringsdeskundigen over de dagelijkse praktijk.

Moderator: Anne-Loes Luyendijk, medisch codeur MediRisk

Sessie 2D

Belang van opvang van zorgverleners na een medisch incident

Gerda Zeeman, gynaecoloog en coach, is als expert betrokken bij het Leernetwerk Peer Support. In dit netwerk stellen ziekenhuizen zich de vraag hoe zij moeten omgaan met de impact van een medisch incident op zowel de betrokken zorgprofessional als op de organisatie. Frans Lim, gynaecoloog en kartrekker van peer support binnen het IJsselland Ziekenhuis, deelt zijn ervaringen.

Moderator: Lilian Knol, senior adviseur preventie / riskmanager

Sessie 2E

Veiliger zorg door predictive modelling en data-integratie

Han de Vries, gezondheidseconoom / data scientist, eigenaar van Research for Decisions

Data die relevant zijn voor het meten en verbeteren van patiëntveiligheid zijn vaak verspreid over veel verschillende bronnen. (Hoe) kunnen we deze data integreren en analyseren, met als doel de zorg veiliger te maken? Dat is de centrale vraag in deze workshop. Is predictive modelling een (deel van het) antwoord op deze vraag? Wat mogen we verwachten van data science, een nieuwe discipline waarin waardecreatie op basis van integratie en analyse van grote hoeveelheden data centraal staat? In deze interactieve sessie ontwikkelen deelnemers gezamenlijk een roadmap, vanuit het gezichtspunt van een zorginstelling.

Moderator: Miriam Kroeze, senior adviseur medisch risicomanagement

15.15 – 15.45 uur

Pauze met muzikale omlijsting

15.45 – 16.30 uur

Patiënt in de regie over eigen zorg, óók in Safety by design

Lucien Engelen, directeur REshape Center for Innovation aan Het Radboud Universitair Medisch Centrum sluit het congres op inspirerende wijze af. Hij kijkt met u naar de toekomst, waar innovaties niet meer bedacht worden voor maar mét de patiënt. Verandert daardoor de relatie tussen zorgverlener en patiënt? Welke invloed heeft dit op de patiëntveiligheid? Aan de hand van recente innovaties laat hij zien dat deze toekomst mogelijk veel dichterbij is dan wij denken.

16.30 – 16.45 uur

Slot met Astrid Joosten

16.45 – 17.45 uur

Afsluitende borrel met muzikale omlijsting